

Deliver your people!
Empower the nation that belongs to you!
Care for them like a shepherd
and carry them in your arms at all times!

Psalm 28:9, The NET Bible

Update: Wonderlijke mix

Sinds onze vorige nieuwsbrief (ruim een half jaar geleden) is er veel gebeurd.

Op de GZB-dag in maart waren 500 tasjes (zie onze vorige Nieuwsbrief) in een mum van tijd verkocht. We genoten van ons verlof in Nederland – bij onze kinderen en kleinkinderen zijn, familie en vrienden zien, presentaties in gemeenten geven, preken, overleg op het GZB-kantoor, medische keuringen, vakantie... De stralende dag rond het huwelijk van onze jongste dochter Tonnie en haar Timon was een van de hoogtepunten. Begin juni kwamen we terug, we pakten het werk hier weer op en dat leverde ons bemoediging, ontroering en inspiratie op. Spanningen waren en zijn er ook. Die liepen zelfs zó hoog op, dat je gerust van een crisis kunt spreken. In augustus kwam onze dochter Marije met haar man Benjamin en hun drie kinderen op vakantie naar Malawi – ook voor ons was dat uiteraard genieten. Ook nu voelen we nog de nasleep van de in mei gehouden (presidents)ver-

kiezingen: de door de oppositie aangespannen rechtszaak waarin de uitslag wordt aangevochten loopt nog steeds. In de steden gaan demonstranten regelmatig de straat op met als belangrijkste eis dat de voorzitter van de kiescommissie opstapt. Soms loopt het uit de hand, ook in Mzuzu, zo'n twintig kilometer bij ons vandaan. Mooi nieuws was er eind juli: het Malawische hooggerechtshof verwierp definitief alle bezwaren tegen het verbod op dunne plastic zakken. Dat gaat nu dus eindelijk ingevoerd worden. Eind augustus was er weer het jaarlijkse moment waarop onze kerk bekend maakt welke dominees worden overgeplaatst en op welke plek ze terecht komen. Ondertussen zitten de kerken elke zondag vol en wordt er gezongen, gebeden, gelezen, gepreikt, gegeven, gedankt en soms gedanst.

Kortom: heel wat. Zoals het leven is: een wonderlijke mix.

In deze Nieuwsbrief hebben we dus veel te vertellen. We hebben ons best gedaan ons te beperken, maar ontkwamen er toch niet aan: dit keer iets minder foto's en iets meer tekst. Hopelijk schrikt het u niet af.

We besloten deze editie te openen met een foto die we in Vwaza maakten – een schitterend natuureservaat, zo'n anderhalf uur rijden van Ekwendeni. Wat is er mooier dan dat je kinderen en kleinkinderen volop genieten in het verre, vreemde en prachtige land waar je zelf woont, werkt en zoveel meemaakt? Zulke momenten kun je maar beter in je hart sluiten. Dat helpt vast op momenten die heel anders zijn.

Met onze nieuwsbrieven houden we graag iedereen op de hoogte die zich op de een of andere manier met ons en onze missie verbonden voelt. Welkom!

Onderweg: Ontmoetingen

In juli en augustus bezocht ik (Gert) in totaal 27 'presbyteries' (regionale vergaderingen) van de kerk. We gingen in gesprek over de voortgang van het Bijbelstudieprogramma in de gemeenten en dachten na over de toekomst daarvan. Ik ging niet met lege handen. Voor elke gemeente (totaal ongeveer 240) had ik zo'n prachtige Malawische tas meegenomen waarover we in onze vorige nieuwsbrief schreven (en die u misschien zelf inmiddels ook al hebt 😊). In elke tas zaten minstens zeven exemplaren van de Handleiding voor het leiden van Bijbelstudiegroepen. Daarnaast ontving iedere gemeente boekenleggers met daarop de vier kernvragen voor als je Bijbelstudie doet. Tijdens de ontmoetingen gaf ik uitleg over het uitdelen en het gebruik van zowel de handleidingen als de boekenleggers.

De meeste presbyteries hadden geld gedoneerd voor het project dat hun kantoren tot Bijbelverkooppunten wil maken. De presbyteries die hadden bijgedragen ontvingen de Bijbels die hun startvoorraad zouden vormen. Ze kunnen daarmee aan de slag en iedereen nu aanmoedigen om in of via hun kantoor (met wat korting) een Bijbel te kopen. Mooi: één dominee had in zijn enthousiasme al

zoveel voorwerk gedaan, dat de hele startvoorraad bij voorbaat verkocht was...

De financiële steun van de GZB voor dit project hadden we ingezet als 'giften-verdubbelaar': we beloofden elke gift die gemeenten voor het project zouden doen te verdubbelen. Wat we hoopten, gebeurde: het stimuleerde gemeenten om mee te doen en ook een bedrag te doneren. Samen zorgen we er op die manier voor dat presbyterie-kantoren Bijbelverkooppunten worden. Zo zien we het graag: dat een Nederlandse financiële bijdrage de kerk hier bemoedigt en stimuleert.

Maar het mooiste tijdens deze ronde waren toch de gesprekken. Er werden mooie, bemoedigende ervaringen gedeeld. De methode beoogt dat iedereen volwaardig en actief aan Bijbelstudies mee kan doen. Dat is in elk geval gelukt op de vrouwenvereniging waarvan een lid ons vertelde: "Tegenwoordig slaapt of doezelt er niemand meer als we met de Bijbel bezig zijn."

Wat me het meest verraste: dat zoveel mensen vonden dat door deze nieuwe manier van bijbelstudie de *preken* in hun gemeente zo waren opgeknapt. Om dat te begrijpen moet je weten dat de meeste preken hier niet door dominees, maar door 'gewone' gemeenteleden worden gehouden. Blijkbaar helpt deze bijbelstudiemethode hen bij hun preekvoorbereiding. Eén dominee vertelde: "Iemand in onze gemeente die zijn preken altijd volstopte met grappige verhaaltjes die nergens op sloegen, is door deze bijbelstudiemethode heel anders gaan preken. Hij heeft geen tijd meer voor al die verhaaltjes, want hij wil in zijn preken nu veel liever delen wat hij in het bijbelgedeelte heeft opgediept en gehoord."

Zulke verhalen bemoedigen. De nieuwe aanpak van Bijbelstudie is best een overgang. Het kost tijd en moeite. Soms moeten weerstanden worden overwonnen. Mensen moeten er aan wennen. Er blijven genoeg uitdagingen. Maar het is de moeite waard om ons er voor in te zetten. We kunnen onderweg niet zonder prachtige, bemoedigende verhalen. God dank zij ze er.

Ontroerend: Harris

Elke woensdagochtend houden we spreekuur voor patiënten die onder de palliatieve zorg vallen. Daar zien we mensen die niet meer van hun ziekte kunnen genezen. Op een ochtend is ook Harris* er: vijftig jaar, getrouwd, drie volwassen kinderen.

Hij komt blijkbaar al een tijdje regelmatig naar het ziekenhuis om in de verbandkamer zijn wond te laten verzorgen. Maar vandaag komt hij naar ons toe en doet hij zijn verhaal. Het is een triest verhaal.

Harris en zijn vrouw praten al maanden niet meer met elkaar. Hoe dat komt? Hij heeft peniskanker. Zijn vrouw weet dat niet, want uit schaamte verzwijgt hij dat voor haar. Ze slapen gescheiden. Zijn vrouw is er ondertussen van overtuigd dat Harris het met andere vrouwen doet. Harris is bang. Bang om zijn baan als chauffeur te verliezen als zijn ziekte verder doorzet. Bang dat hij aan deze ziekte zal sterven.

Wij verzorgen zijn wond zo goed mogelijk en zoeken uit welke behandelingen voor hem wellicht nog mogelijk zijn. Met de ziekenhuispredikant spreken we af hem binnenkort thuis te bezoeken, zodat we daar met hem en zijn vrouw in gesprek kunnen gaan.

Als zijn vrouw hoort wat er werkelijk aan de hand is, schrikt ze vreselijk. Maar we kunnen in dat gesprek ook vertellen, dat Harris in Mzuzu geopereerd kan worden. Maar hij zal rond en na de operatie haar hulp dan hard nodig hebben. Gelukkig belooft ze meteen dat ze volop zal meewerken en zo goed mogelijk voor hem zal zorgen. Ze voegt de daad bij het woord, als we haar ter plekke instructies geven hoe ze de wond moet verzorgen. De predikant doet een gebed, hij bidt vurig voor dit echtpaar: om genezing, om herstel van de relatie.

Een aantal weken later wordt Harris in Mzuzu geopereerd. De operatie slaagt en de volgende dag wordt hij naar ons ziekenhuis overgebracht om daar verder te herstellen. Als we daar ook zijn vrouw zien, zijn we ontroerd: ze kijkt niet van zijn zijde, verzorgt hem zo goed ze kan. Nog weer een aantal weken later is hij opnieuw op ons spreekuur. We zien hoe blij hij is terwijl hij vertelt dat het zo goed gaat met hem en zijn gezin. Hij zet een zak pinda's voor ons neer, die bij hem thuis verbouwd zijn. Lekker natuurlijk en lief, en we aanvaarden die dankbaar. Maar we hadden onze beloning al lang gehad.

* *In werkelijkheid heet Harris anders.*

Toekomst: onzeker

Half september reisde de directeur van de GZB, ds. Jan Ouwehand, af naar Malawi. Doel van zijn bezoek: samen met de regio-coördinator, ds. Willem-Henri den Hartog, zijn vrouw Ditteke en onze programmaleider Erika Komers in gesprek gaan met de leiding van de kerk waarin we werken, de CCAP Synod of Livingstonia. Dat onze directeur speciaal voor dit gesprek naar Malawi kwam, was natuurlijk niet zonder reden. Er was de tijd daarvoor nogal wat gebeurd, en de relatie tussen de GZB en de CCAP Synod of Livingstonia was daardoor in een kritieke fase beland. De ontmoeting op directieniveau was uiteraard bedoeld om tot herstel van goede verhoudingen en tot nieuwe, heldere (werk)afspraken te komen, zodat zowel wij als onze vrienden Hans en Gerrie in Mzuzu op een vruchtbare manier in het Noorden van Malawi zouden kunnen blijven werken. Er hing dus nogal wat van af. De leiding van de GZB en die van de kerk hier hebben gelukkig een constructief gesprek met elkaar gevoerd, waarbij de knelpunten in de samenwerking en het werk zijn benoemd. Dat was verhelderend en biedt openingen. De volgende stap is: tot nieuwe werkafspraken komen en die implementeren. Daarin moet dan zichtbaar worden dat ook de CCAP Synod of Livingstonia voluit gaat voor het werk dat we samen hebben afgesproken te doen.

Als het om het werk van Rienke gaat, dan zijn bijvoorbeeld de outreaches een knelpunt. In het programma voor 2019 is afgesproken dat die tweemaal per week zullen plaats vinden, maar dat lukt bij lange na niet: we zitten tot nu toe op amper twintig procent. Wat ons betreft is het 'commitment' dat het ziekenhuis voor dit belangrijke onderdeel uit het programma aan de dag legt niet in evenwicht met de inzet die de GZB toont middels het beschikbaar stellen van een zendingswerker.

In mei, toen we met verlof in Nederland waren, werd de predikant met wie Gert dit jaar pilots in gemeenten zou opstarten wegens geldgebrek overgeplaatst naar een ander departement. Een al langer bestaand knelpunt werd nu opeens urgent: wie is eigenlijk de eigenaar van het Bijbelstudieprogramma? Wie binnen de kerk (behalve Gert) weet zich er werkelijk verantwoordelijk voor? Een echt team om er samen aan te werken is er in elk geval niet. Dat is niet wat ons c.q. de GZB voor ogen staat. De kerk zelf moet de belangrijkste eigenaar zijn van de programma's die we ondersteunen.

De komende tijd moet blijken of we op deze en andere besproken punten verder kunnen komen. Da's wel spannend: we zetten ons er als GZB-ers volop voor in, maar we zijn minder optimistisch dan we zouden willen zijn. Gevolg is in elk geval ook, dat de uitvoering van onze plannen voor 2019 hier en daar stagneert. Soms is dat ronduit frustrerend. Tegelijk vragen we ons af: is dit wellicht een tijd waarin we op een nieuwe, diepere manier moeten leren dat zelfs onze beste plannen niet heilig zijn en dat onze God die omver kan blazen – bijvoorbeeld omdat Hij een belangrijkere opdracht voor ons heeft? Juist in deze weken zijn we bezig met een boek van de bekende theoloog Samuel Wells: *Een Nazareth-Manifest* (verschijnt onder deze titel binnenkort in het Nederlands). Het helpt ons om met andere ogen te kijken naar de fase waarin we nu zitten. Uit zijn boek diepen we bijvoorbeeld het volgende op:

We moeten ons niet in een wereld (of een kerk) wagen die vrij is van spanningen en conflicten. Doen we dat wel, dan kunnen we er zeker van zijn dat we hard bezig zijn om onze roeping te ontvluchten.

Het Evangelie roept en bemoedigt ons om toegewijd, gelovig en hoopvol *in* de werkelijkheid te staan die *altijd* vol is van spanningen. En omdat verzoening het hart is van het Evangelie, is het werken aan verzoening (oftewel: aan goede verhoudingen, aan *ontspanning*) *nooit* een bijzaak, die ons maar afleidt van het 'eigenlijke' werk, bijvoorbeeld het realiseren van onze plannen.

Zeker, werken aan verzoening (in het klein en in het groot) kost doorgaans veel tijd, is vermoeiend en vraagt onder andere geduld en nederigheid. Daarom zijn we gemakkelijk geneigd om ervoor weg te vluchten, als het even kan met vrome woorden: we hebben wel belangrijkere dingen te doen en het is verkwisting van tijd en geld. Maar werken aan verzoening, het elkaar zoeken – juist waar dat allesbehalve gemakkelijk is – *leidt ons niet af* van onze roeping; het *is* onze roeping.

We hopen dat zulke woorden ons blijven inspireren. We bidden dat God ons de genade geeft om trouw te zijn – niet in de eerste plaats aan onze plannen, maar aan onze roeping.

Bidt u met ons mee? Verder hoeven we u natuurlijk niet te vertellen, dat ook uw vragen of reacties onze echt zullen helpen...

Gebed: onmisbaar

Graag delen we punten van gebed en dankzegging:

- Dank voor de positieve impact die het Bijbelstudieprogramma heeft op de prediking.
- Dank dat Bijbels nu te koop zijn in de meeste regionale kantoren van de kerk.
- Dank dat in ons programma 'palliatieve zorg' mensen soms op eenvoudige wijze bijzonder geholpen kunnen worden, zoals we bij Harris zagen.
- Bidt dat wij in de kritieke fase waarin we ons bevinden trouw zullen zijn – niet in de eerste plaats aan onze plannen, maar aan onze roeping. Bidt dat God gesprekken en inspanningen van de GZB en de CCAP Synod of Livingstonia zal zegenen om samen een weg te gaan die ons dichterbij brengt – dichterbij God, dichterbij elkaar, dichterbij onze roeping, dichterbij het wonder van wereldwijd kerkzijn.
- Bidt met het oog op de huidige politieke spanningen om een zegen voor Malawi: dat vrede en recht hand in hand zullen gaan, en velen zich daar met hart en ziel voor inzetten.

Rieneke & Gert

Rieneke en Gert van de Pol zijn in januari 2017 vanuit de Johanneskerk in Rotterdam-Lombardijen uitgezonden naar Malawi (zuidoostelijk Afrika). De uitzending wordt mede gedragen door de Protestantse gemeente Rijnsburg. Zij wonen en werken in het noorden van het land, in Ekwendeni. Rieneke is verpleegkundige en richt zich op palliatieve zorg in en vanuit het Missieziekenhuis in Ekwendeni. Gert helpt als bijbelstudiecoördinator de kerk om gezamenlijke bijbelstudie in de kerk een centrale plaats te geven.

weblog www.care4malawi.nl
facebook www.facebook.com/care4malawi
e-mail rieneke@care4malawi.nl | gert@care4malawi.nl
postadres C/o Ekwendeni Mission Hospital
PO Box 19, Ekwendeni, Malawi
woonadres GPS -11.375130, 33.883450

GZB

Postbus 28
3970 AA Driebergen
0343 - 51 24 44
info@gzb.nl
www.gzb.nl

TFC

Rienke Labeur-van de Pol
Van der Waalslaan 95
3045 BG Rotterdam
010 - 669 03 65
tfc@care4malawi.nl

Giften

Wilt u een gift overmaken?
NL91 INGB 0690 7624 45
tnv GZB, Driebergen
ovv 'TFC Care4Malawi'

De GZB heeft het CBF-keurmerk en is door de belastingdienst aangemerkt als 'Algemeen Nut Beogende Instelling' (ANBI). Hierdoor zijn giften aan de GZB aftrekbaar en is het bijvoorbeeld mogelijk om geld te schenken of na te laten zonder belasting te betalen.

Advies nodig over hoe u giften kunt aftrekken van de belasting of hoe u een periodieke schenking kunt doen? Bel dan gerust even met Cees de Mooij, 06 - 51 50 08 42. Hij informeert u graag.